

ZAKLJUČCI PANEL I:

Karika koja nedostaje u sadašnjem modelu za postavljanje prioriteta u BiH

Facilitatori:

Darvin Lisica, *Norveška narodna pomoć*
Snezana Mišić Mihajlović, *MDP Inicijativa*

- 1) Postojeća legislativa je preuzak okvir za efikasno i transparentno postavljanje prioriteta, ne samo u deminiranju, nego i u drugim protuminskim intervencijama. Sadašnjim Zakonom nije regulirana nadležnost općinskih i kantonalnih organa vlasti, niti je omogućeno učešće civilnog društva u kandidiranju i evaluaciji prioriteta. Zakonom urediti status i kvalifikacije koordinatora za deminiranje na razini općina i kantona, te kriterije za odabir prioriteta.
- 2) Jedno od mogućih rješenja je da BHMACH zadrži izvornu nadležnost za procjenu opasnosti. U procjeni koristi bi dominantnu ulogu trebali imati lokalne zajednice. Unaprijeđeni model za postavljanje prioriteta treba zadržati postojeće kanale za određivanje prioriteta, ali je potrebno osnažiti proces „odozdo-nagore” u procjeni koristi od protuminskih intervencija. Utjecaj krajnjih korisnika zemljišta i ugroženih zajednica na određivanje prioriteta treba biti veći i reguliran.
- 3) Dominantan komercijalni pristup financiranju protuminskih akcija otežava napore nevladinog sektora za povezivanje protuminskih i razvojnih intervencija. Prisiljavanje većine nevladinih organizacija da učestvuju na komercijalnim tenderim onemogućuje procjenu korisnosti i evaluaciju, što bitno otežava unaprijeđenje sustava za određivanje prioriteta. Utjecaj razvojnih planova i projekata lokalnih zajednica treba biti valoriziran u odabiru prioriteta deminiranja.
- 4) Preduvjeti za unaprijeđenje procesa za određivanje prioriteta postoje u sadašnjem modelu koji koristi BHMACH. Iako se radi o jednom od naprednijih sustava za određivanje prioriteta, nedostaje značajnije uključivanje različitih interesnih grupa u proces procjene i određivanja prioriteta. Njihovu odgovornost u sustavu treba normirati, njihove potrebe prepoznati i transformirati u kriterije za određivanje prioriteta. U mjeri u kojoj budu preuzimali dio odgovornosti za problem mina, ugrožene zajednice i različite razine vlasti će iskazati interes za učešće u donošenju odluka.

Uključivanje u proces odlučivanja lokalnih organa vlasti i krajnjih korisnika je karika koja nedostaje u procesu postavljanja prioriteta u Bosni i Hercegovini.